

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของ นักศึกษายาบาล และหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทัศนคติต่อวิชาชีพ และสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย ได้แก่ ด้านหลักสูตร อาจารย์ เพื่อน และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของ นักศึกษายาบาล รวมทั้งศึกษากลุ่มตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาล โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 634 คน ซึ่งได้จากการ สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 3 ชุด มีทั้งที่ผู้วิจัยสร้าง ขึ้นเองและดัดแปลงจากของผู้อื่น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS[®]/PC คำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ (Stepwise Multiple Regression Analysis) และสร้างสมการพยากรณ์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ยาบาล

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล นักศึกษายาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 634 คน เป็นนักศึกษายาบาลชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 29.3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระหว่าง 2.50-2.99 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.1 และมีทัศนคติต่อวิชาชีพอยู่ในระดับ ปานกลางคิดเป็นร้อยละ 40.7
2. การศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .40 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านค่านิยมของสังคม อยู่ในระดับทัศนคติต่อวิชาชีพบวกโดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงานและด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานผู้รับบริการ และญาติอยู่ในระดับทัศนคติต่อวิชาชีพปานกลาง โดยมีค่าคะแนน

เฉลี่ยตามลำดับดังนี้ 3.63, 3.47 และ 3.29

3. การศึกษาสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย พบว่า สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .45 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน และด้านอาจารย์ อยู่ในระดับเหมาะสมมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 และ 3.58 ตามลำดับ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านหลักสูตร และด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 และ 2.82 ตามลำดับ

4. การศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาล พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .33 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านอัตมโนทัศน์ในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านการเปิดโอกาสการเรียนรู้ และด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.92, 3.78 และ 3.77 ตามลำดับ ส่วนด้านมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมองอนาคตในแง่ดี ด้านมีความรักในการเรียน ด้านการเรียนแบบริเริ่มและอิสระ และด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.40, 3.39, 3.38, 3.26 และ 3.22 ตามลำดับ

5. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาล โดยรวม ได้ข้อค้นพบตามสมมติฐานดังนี้

5.1 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาล โดยรวม พบว่า ทศนคติต่อวิชาชีพ มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาล โดยรวม ($r = .37$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในขณะที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาล โดยรวม ($r = .17$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ส่วนระดับชั้นปี ไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาล โดยรวม ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

5.2 การศึกษาสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลโดยรวม พบว่า สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลโดยรวม ($r = .40$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านอาจารย์ ด้านหลักสูตร และด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลโดยรวม ($r = .26, .24$ และ $.24$ ตามลำดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

6. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลรายด้าน ได้ข้อค้นพบดังนี้

6.1 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลรายด้าน พบว่า ทักษะคิดต่อวิชาชีพมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลทุกด้าน ยกเว้นด้านการเปิดโอกาสการเรียนรู้ ด้านมีความรักในการเรียน และด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมองอนาคตในแง่ดี และด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา ไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน ในขณะที่ระดับชั้นปีไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลทุกด้าน ยกเว้นด้านการเรียนแบบริเริ่มและอิสระและด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา มีความสัมพันธ์ต่อกันในทางบวกระดับต่ำ ส่วนด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน มีความสัมพันธ์ต่อกันในทางลบระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6.2 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลรายด้าน พบว่า สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลทุกด้าน ยกเว้นด้านการเปิดโอกาสการเรียนรู้ และด้านการเรียนแบบริเริ่มและอิสระ มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านหลักสูตรและด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ มีความสัมพันธ์ทางบว

ระดับต่ำกว่าความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านการมองอนาคตในแง่ดี ซึ่ง ไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน ในขณะที่สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านอาจารย์ มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำกว่าความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านการเรียนแบบริเริ่มและอิสระ และด้านการมองอนาคตในแง่ดี ไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน

7. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณและสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลโดยรวมและรายด้าน

7.1 กลุ่มตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน ทักษะคิดต่อวิชาชีฟ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 25.51 ($R^2 = .2551$) และเมื่อพิจารณาทิศทางและน้ำหนักของความสัมพันธ์ พบว่า ตัวพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวก และตัวพยากรณ์ที่มีความสำคัญมากหรือมีน้ำหนักมากที่สุดคือ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน ($Beta = .3088$) รองลงมาคือ ทักษะคิดต่อวิชาชีฟ ($Beta = .2750$) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($Beta = .1800$) ตามลำดับ ซึ่งสามารถสร้างสมการพยากรณ์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลโดยรวมในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Z = .3088 Z_{PEERS} + .2750 Z_{ATT} + .1800 Z_{GPA}$$

7.2 กลุ่มตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลด้านการเปิดโอกาสการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ทักษะคิดต่อวิชาชีฟ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 21.16 ($R^2 = .2116$) และเมื่อพิจารณาน้ำหนักและทิศทางของความสัมพันธ์ พบว่าตัวพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวก และตัวพยากรณ์ที่มีความสำคัญหรือมีน้ำหนักมากที่สุดคือ ทักษะคิดต่อวิชาชีฟ ($Beta = .2763$) รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน ($Beta = .2715$) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

(Beta = .1240) ตามลำดับ ซึ่งสามารถสร้างสมการพยากรณ์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองด้านการเปิดโอกาสการเรียนรู้ ในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Z_1 = .2763 Z_{ATT} + .2715 Z_{PEERS} + .1240 Z_{GPA}$$

7.3 กลุ่มตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลด้านอ้อม โนทัศน์ในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน ทักษะคิดต่อวิชาชีพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านอาจารย์ โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 12.47 ($R^2 = .1247$) และเมื่อพิจารณาน้ำหนักและทิศทางของความสัมพันธ์ พบว่า ตัวพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวก และตัวพยากรณ์ที่มีความสำคัญหรือน้ำหนักมากที่สุดคือสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน (Beta = .1683) รองลงมา คือ ทักษะคิดต่อวิชาชีพ (Beta = .1582) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Beta = .1447) และสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านอาจารย์ (Beta = .1004) ตามลำดับ ซึ่งสามารถสร้างสมการพยากรณ์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองด้านอ้อม โนทัศน์ในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Z_2 = .1683 Z_{PEERS} + .1582 Z_{ATT} + .1447 Z_{GPA} + .1004 Z_{FACUL}$$

7.4 กลุ่มตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลด้านการเรียนแบบริเริ่มและอิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับชั้นปี โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 12.73 ($R^2 = .1273$) และเมื่อพิจารณาน้ำหนักและทิศทางของความสัมพันธ์ พบว่า ตัวพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวก และตัวพยากรณ์ที่มีความสำคัญหรือน้ำหนักมากที่สุดคือ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน (Beta = .3151) รองลงมา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Beta = .1078) และระดับชั้นปี (Beta = .0892) ตามลำดับ ซึ่งสามารถสร้างสมการพยากรณ์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองด้านการเรียน

แบบริเริ่มและอิสระในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z_3 = .3151 Z_{PEERS} + .1078 Z_{GPA} + .0892 Z_{YEAR}$$

7.5 กลุ่มตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักศึกษายาบาลด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ทศนคติต่อวิชาชีพ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านอาจารย์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน และด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 18.72 ($R^2 = .1872$) และเมื่อพิจารณาน้ำหนักและทิศทางของความสัมพันธ์ พบว่า ตัวพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวก ยกเว้นสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีความสัมพันธ์ทางลบ และตัวพยากรณ์ที่มีความสำคัญหรือมีน้ำหนักมากที่สุดคือ ทศนคติต่อวิชาชีพ ($Beta = .2303$) รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านอาจารย์ ($Beta = .2097$) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($Beta = .1974$) สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน ($Beta = .1231$) และสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ($Beta = -.0939$) ตามลำดับ ซึ่งสามารถสร้างสมการพยากรณ์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z_4 = .2303 Z_{ATT} + .2097 Z_{FACUL} + .1974 Z_{GPA} \\ + .1231 Z_{PEERS} - .0939 Z_{PHYS}$$

7.6 กลุ่มตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักศึกษายาบาลด้านมีความรักในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ทศนคติต่อวิชาชีพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน และระดับชั้นปี โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 18.67 ($R^2 = .1867$) และเมื่อพิจารณาน้ำหนักและทิศทางของความสัมพันธ์ พบว่า ตัวพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวก และตัวพยากรณ์ที่มีความสำคัญหรือมีน้ำหนักมากที่สุดคือทศนคติต่อวิชาชีพ ($Beta = .3228$) รองลงมาคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($Beta = .1763$) สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน ($Beta = .1456$) และระดับชั้นปี ($Beta = .0901$) ตามลำดับ ซึ่งสามารถสร้างสมการพยากรณ์

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองด้านมีความรักในการเรียน ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z_G = .3228 Z_{ATT} + .1763 Z_{GPA} + .1456 Z_{PEERS} + .0901 Z_{YEAR}$$

7.7 กลุ่มตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักศึกษายาบาลด้านมีความคิดสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ทัศนคติต่อวิชาชีพ และสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 6.72 ($R^2 = .0672$) และเมื่อพิจารณาน้ำหนักและทิศทางของความสัมพันธ์ พบว่า ตัวพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวก และตัวพยากรณ์ที่มีความสำคัญหรือมีน้ำหนักมากที่สุดคือทัศนคติต่อวิชาชีพ (Beta = .1819) รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน (Beta = .1354) ซึ่งสามารถสร้างสมการพยากรณ์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองด้านมีความคิดสร้างสรรค์ ในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Z_G = .1819 Z_{ATT} + .1354 Z_{PEERS}$$

7.8 กลุ่มตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักศึกษายาบาลด้านการมองอนาคตในแง่ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ทัศนคติต่อวิชาชีพ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านหลักสูตร และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 9.69 ($R^2 = .0969$) และเมื่อพิจารณาน้ำหนักและทิศทางของความสัมพันธ์ พบว่า ตัวพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวก ยกเว้น สภาพแวดล้อมด้านหลักสูตรมีความสัมพันธ์ทางลบ และตัวพยากรณ์ที่มีความสำคัญหรือมีน้ำหนักมากที่สุดคือทัศนคติต่อวิชาชีพ (Beta = .2556) รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน (Beta = .1603) สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านหลักสูตร (Beta = -.1158) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Beta = .0892) ตามลำดับ ซึ่งสามารถสร้างสมการพยากรณ์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองด้านการมองอนาคตในแง่ดี ในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Z_7 = .2556 Z_{ATT} + .1603 Z_{PEERS} - .1158 Z_{CURR} + .0892 Z_{GPA}$$

7.9 กลุ่มตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน ระดับชั้นปี สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ทักษะคิดต่อวิชาชีฟ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 11.09 ($R^2 = .1109$) และเมื่อพิจารณาน้ำหนักและทิศทางของความสัมพันธ์ พบว่า ตัวพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวก และตัวพยากรณ์ที่มีความสำคัญหรือมีน้ำหนักมากที่สุดคือสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน ($\text{Beat} = .1510$) รองลงมาคือ ระดับชั้นปี ($\text{Beta} = .1350$) สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ($\text{Beta} = .1310$) ทักษะคิดต่อวิชาชีฟ ($\text{Beta} = .0996$) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($\text{Beta} = .0882$) ตามลำดับ ซึ่งสามารถสร้างสมการพยากรณ์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหาในรูปแบบคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Z_8 = .1510 Z_{PEERS} + .1350 Z_{YEAR} + .1310 Z_{PHYS} + .0996 Z_{ATT} + .0882 Z_{GPA}$$

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัย จะนำเสนอเรียงตามลำดับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยจะแยกการอภิปราย ออกเป็น 3 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 ศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลในวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
พบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านอัตมโนทัศน์ในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ

ด้านการเปิดโอกาสการเรียนรู้ และด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมองอนาคตในแง่ดี ด้านความรักในการเรียน ด้านการเรียนแบบริเริ่มและอิสระ และด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า นักศึกษายาบาล ซึ่งเป็นนักศึกษาในระดับอุดมศึกษามีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับปานกลางถึงสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนรินทร์ บุญชู (2532) อ้างถึงในสุภมาส ทองใส, 2535) ได้ศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับสูงเพียง 2 ด้าน คือ การเปิดโอกาสการเรียนรู้และมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน อยู่ในระดับปานกลาง 6 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมองอนาคตในแง่ดี มีความรักในการเรียน อัตมโนทัศน์ในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา และการเรียนแบบริเริ่มและอิสระ ทั้งนี้เนื่องมาจากนักศึกษายาบาลเป็นผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา ที่มีอายุอยู่ระหว่าง 17-21 ปี หรือ 18-22 ปี (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2532) ช่วงวัยดังกล่าวจะครอบคลุมวัยรุ่นตอนปลาย และวัยผู้ใหญ่ตอนต้นซึ่งถือได้ว่าผู้เรียนเหล่านั้นเป็นผู้ใหญ่แล้ว สอดคล้องกับทฤษฎีแอนดราโกจี ของ Knowles (1970 อ้างถึงใน จินตนา ยูนิพันธ์, 2527) กล่าวถึงลักษณะของผู้เรียนซึ่งเป็นผู้ใหญ่หรือกำลังเจริญเป็นผู้ใหญ่ไว้ 4 ประการคือ

1. มีการเปลี่ยนแปลงอัตมโนทัศน์จากภาวะของการอาศัยผู้อื่น (Dependency) ไปสู่ภาวะพึ่งตนเองหรือเป็นตัวของตัวเอง
2. มีความรู้และประสบการณ์ชีวิตมากขึ้น เมื่อบุคคลมีวุฒิภาวะยิ่งขึ้น เขาก็ยังมีประสบการณ์อย่างกว้างขวางที่จะทำให้เขาเป็นแหล่งทรัพยากรอันมหาศาลของการเรียนรู้ และในขณะเดียวกันก็มีพื้นฐานกว้างที่จะรองรับการเรียนรู้ใหม่ ๆ
3. มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ และคุ้นเคยต่อการพัฒนาบทบาทในการทำงานและบทบาทในสังคม
4. เห็นความสำคัญของเวลาแทนที่จะรอคอยโอกาสในการใช้ความรู้ ผู้เรียนวัยนี้จะมีเป้าหมายในการแสวงหาความรู้และพร้อมที่จะใช้ความรู้ที่นั่นทันที

ดังที่ ละออ การุณยวิช และคณะ (ม.ป.ป.) กล่าวว่าผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาย่อมจะมีวุฒิภาวะที่เป็นผู้ใหญ่ มีความคิด รู้จักรับผิดชอบ มีการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลมากกว่า

ระดับอื่น ๆ โดยมีลักษณะทั่ว ๆ ไป เช่น คิดหาเหตุผลในทางนามธรรมได้ มีเสถียรภาพในทางอารมณ์และการคิด มีความคิดทางการสร้างสรรค์ วิเคราะห์ ตรงกับที่ไพฑูริย์ ลินลารัตน์ (2524) กล่าวถึงผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะดังนี้คือมีอุดมคติ ความหวังและความตั้งใจสูง มีความสนใจในสิ่งกลมกล่อม ต้องการความรับผิดชอบและแก้ปัญหาสังคม มีความเป็นอิสระ ไม่ชอบการบังคับบัญชา ต้องการเป็นตัวของตัวเอง ไม่เชื่อในสิ่งใดสิ่งหนึ่งง่าย ๆ ต่อด้านอุดมการณ์เชิงบังคับ สนใจการเปลี่ยนแปลง อยากเห็นสิ่งที่ดีกว่า มีความสัมพันธ์กับกลุ่มสูง สนับสนุนกลุ่มแนวคิดเดียวกัน มีความสามารถทางบุคลิกปัญญาสูง มีความอดทนสูง และมีความสนใจหลายอย่าง ร่วมกิจกรรมหลายอย่าง เช่นเดียวกับที่ ทองเวียน อมรัชกุล (2525) กล่าวว่านิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ มักมีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ มีความคิดคำนึง ค่อนข้างเพื่องานและพร้อมที่จะยอมรับอุดมการณ์ที่ตนเชื่อถือ จากลักษณะดังกล่าวมาทั้งหมดข้างต้นจึงเป็นสิ่งแสดงให้เห็นว่านักศึกษาพยาบาลมีคุณลักษณะที่ส่งเสริมให้เป็นผู้ที่มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในตัว และเมื่อพิจารณาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลแยกเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านอึดมโนทัศน์ในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.92$) หมายความว่า นักศึกษาพยาบาลมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ บังคับตนเองให้กระทำในสิ่งที่คิดว่าควรจะทำ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ รู้จักเลือกวิธีการเรียนรู้แบบต่าง ๆ มีความปรารถนาจะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ชื่นชมบุคคลที่ไม่เรียนรู้ใหม่ ๆ อยู่ในระดับสูง ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ของ Knowles (1970) อ้างถึงใน อุ่นตา นพคุณ, 2527) ที่ว่าผู้ใหญ่จะมีมโนภาพต่อตนเอง (Self-concept) คือเข้าใจตนเองดี มีการตัดสินใจดี มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความเป็นผู้นำสูง สามารถชี้แนะตัวเองได้ดี จึงสามารถบังคับตนเองให้กระทำในสิ่งที่คิดว่าควรจะทำแสดงถึงความรับผิดชอบอย่างแท้จริง เพื่อจะได้เป็นคนที่มีคุณภาพ

2. ด้านการเปิดโอกาสการเรียนรู้ อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.78$) หมายความว่า นักศึกษาพยาบาลมีใจรักในการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับสูง มีความสนุกสนานในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ชอบสถานการณ์การเรียนรู้ที่ท้าทาย และถือว่าการเรียนรู้เป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิต อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับคำกล่าวของ สมหวัง นิธิยานูวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเต็ม (2536) ที่ว่าปัจจุบันเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร และเทคโนโลยีมีความรู้เกิดขึ้นมากมาย

ทุกวินาที คนในยุคนี้จำเป็นต้องศึกษาตลอดชีวิต และพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองให้ทันกับสังคมยุคข่าวสารข้อมูลมากขึ้น จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้นักศึกษาพยาบาลเกิดสิ่งจูงใจในการศึกษาหาความรู้

3. ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง อยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.77$) หมายความว่า นักศึกษาพยาบาลมีองค์ประกอบด้านนี้อยู่ในระดับสูง คือมีสิ่งต่าง ๆ ต่อไปในอยู่ในระดับสูง นั้นให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ บอกได้ว่าตนเองเรียนได้ดีเพียงใด ใฝ่สร้างอนาคต ตรวจสอบเกี่ยวกับการเรียนรู้ของตนเองอยู่เสมอ ชอบทำงานที่ได้รับมอบหมายจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลเป็นผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาย่อมจะมีวุฒิภาวะที่เป็นผู้ใหญ่คือมีความคิด รู้จักรับผิดชอบ (ละอ อ การุณยวิช และคณะ, ม.ป.ป.) ประกอบกับการจัดการเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์ ยังมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (ทิพยวรรณ อากาศวิภาต, 2537) เนื่องจากวิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องรับผิดชอบต่อชีวิตของคน จึงทำให้การจัดการศึกษาต้องมุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีความรับผิดชอบต่อปฏิบัติงาน และการเรียนรู้ของตน เพื่อพัฒนาตนให้เป็นคนคิดเป็น ทำเป็น (เตือนใจ นุอุปละ, 2538)

4. ด้านมีความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.40$) หมายความว่า นักศึกษาพยาบาลเข้าใจบทบาทของตนเองได้ดีปานกลางว่าเป็นใคร อยู่ในฐานะอะไร ต้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าควรเรียนอะไร เรียนอย่างไร ชอบทดลองเรียนสิ่งใหม่ ๆ เป็นบางครั้ง เป็นผู้รู้จักตนเองดีพอ การเรียนไม่จำเป็นต้องให้ผู้สอนบอกทุกสิ่งทุกอย่าง สอดคล้องกับคำกล่าวของ ละอ อ การุณยวิช และคณะ (ม.ป.ป.) ที่ว่านักศึกษาพยาบาลซึ่งมีวุฒิภาวะเป็นผู้ใหญ่จะมีความคิดสร้างสรรค์วิเคราะห้ แต่เนื่องจากบางครั้งนักศึกษาอาจจะยังยึดติดและเคยชินอยู่กับระบบการเรียนการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง จากประสบการณ์ในอดีตที่เน้นครูเป็นจุดศูนย์กลางในชั้นเรียน ฉะนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจะเป็นผู้กำหนดทั้งสิ้น ลักษณะเช่นนี้จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลมีความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง

5. ด้านการมองอนาคตในแง่ดี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.39$) หมายความว่า นักศึกษาพยาบาลเป็นผู้ที่มีลักษณะยอมรับความผิดพลาดของตนเอง เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เห็นว่าความเข้าใจเรื่องที่ศึกษามีความสำคัญมากกว่าคะแนน ทำความเข้าใจสิ่งที่รับรู้ สามารถนำความรู้และแนวความคิดที่ดีไปปฏิบัติให้เกิดผลดีได้ในระดับปานกลาง

จากผลการวิจัยของสกุมาส ทองใส (2535) พบว่า ผู้เรียนที่มีอายุ 20-29 ปี จะเป็นวัยที่ต้องการรับรู้ในสิ่งที่แปลกใหม่ได้ดี ตามที่ Alfred North Whitehead (อ้างถึงใน Gross, 1977) ได้กล่าวไว้ว่า ขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้ใหญ่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ

ขั้นที่ 1 การรับรู้ในสิ่งที่แปลกใหม่ เป็นการเรียนรู้ในรูปของความรู้สึก อารมณ์ตื่นเต้นกับความแปลกใหม่ กับสิ่งที่ได้พบเห็น กับข่าวสารความรู้ที่เสนอเนื้อหาสาระน่าสนใจ ทำทฤษฎีปฏิบัติ

ขั้นที่ 2 การครุ่นคิดตรึกตรอง เป็นการเรียนรู้อย่างมีระบบ อย่างมีทิศทางแน่ชัด มีการวิเคราะห์ข้อเท็จจริง จากการสังเกตตาสะดุดใจในระยะแรก แล้วเป็นความพยายามให้ได้มาซึ่งความรู้ความจริงอย่างมีระบบแบบแผน

ขั้นที่ 3 การซาบซึ้งและการสร้างสรรค์ เป็นระยะที่มีความรู้ความเข้าใจพบข้อสรุปหลักการแล้วเริ่มมีความคิดสร้างสรรค์และการลงมือปฏิบัติประยุกต์ความรู้ด้วยตนเอง แต่เนื่องจากนักศึกษายาบาลส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 17-22 ปีเท่านั้น ซึ่งเป็นช่วงอายุที่เพิ่งเริ่มจะเข้าสู่วัยผู้ใหญ่จึงทำให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองด้านการมองอนาคตในแง่ดีอยู่ในระดับปานกลาง

6. ด้านมีความรักในการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) หมายความว่า นักศึกษายาบาลเป็นผู้ที่ชอบการเรียนรู้เพื่อการแก้ปัญหา มีความคิดว่าห้องสมุดเป็นแหล่งการเรียนรู้แหล่งหนึ่ง สนใจการเรียนรู้และชอบศึกษาหาความรู้อยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่า นักศึกษายาบาลมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ภายในตัวเอง (Learning is an internal process) คือมีแรงจูงใจในการเข้ามาเรียน และเกิดความสนใจในเรื่องที่จะเรียนปานกลาง

7. ด้านการเรียนแบบริเริ่มและอิสระ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) หมายความว่า นักศึกษายาบาลมีคุณลักษณะเหล่านี้ปานกลาง เช่น เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ปานกลาง คิดค้นวิธีการเรียนรู้ได้ปานกลาง มีวิธีการเรียนรู้หัวข้อใหม่ ๆ หรือการเข้าถึงสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ได้ปานกลาง มีทักษะการฟัง การอ่าน การเขียน การจำ และชอบเป็นผู้นำกลุ่ม อยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องของความคิดริเริ่มที่ดีเป็นสิ่งที่จะต้องอาศัยระยะเวลาในการสั่งสมตั้งแต่เยาว์วัย พอโตเป็นผู้ใหญ่ก็จะมีความคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง สอดคล้องกับทฤษฎีแอนดราโกจีของ Knowles (1970 อ้างถึงใน อุ่นตา นพคุณ, 2527) ที่ว่าบุคคลเมื่อมีอายุและวุฒิภาวะมากขึ้นก็จะยิ่งทำให้มีประสบการณ์เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ นักศึกษา ยาบาลส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 17-22 ปี ซึ่งนับเป็นช่วงอายุที่น้อย ความคิดอ่านยังไม่ดีพอ จึงส่งผลให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองด้านการเรียนแบบริเริ่มและอิสระอยู่ในระดับปานกลาง

8. ด้านความสามารถในการใช้ทักษะการศึกษาค้นคว้าความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) หมายความว่า นักศึกษาพยาบาล เป็นผู้ที่เรียนรู้ได้ด้วยตนเองปานกลาง ทราบแหล่งข้อมูลที่ต้องการศึกษาค้นคว้าและเลือกใช้แหล่งทรัพยากรได้เหมาะสมปานกลาง และนำวิธีการเรียนรู้แบบใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากผู้เรียนไม่ได้ฝึกทักษะการแก้ปัญหามากนัก ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก ซึ่งจะเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ยังไม่มีสถาบันการศึกษานพยาบาลสถาบันใดสามารถรับหลักสูตรให้เป็นแบบใช้ปัญหาเป็นหลักได้เต็มรูปแบบ ทั้งวิธีการเรียนการสอน เนื้อหา แหล่งข้อมูล และการประเมินผล รวมถึงความพร้อมของคณาจารย์ทั้งหมด (สมพันธ์ วิทยุระนันท์, 2538) จึงส่งผลให้นักศึกษาพยาบาลมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองด้านความสามารถในการใช้ทักษะและการศึกษาค้นคว้าความรู้และทักษะการแก้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการวิจัยก็แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาพยาบาลยังมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองในบางด้านไม่เต็มที่เท่าที่ควร จึงจำเป็นอย่างมากสำหรับผู้บริหารการศึกษาของสถาบันการศึกษา ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านควรมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองดีขึ้นในทุก ๆ ด้านมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล

2.1 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล พบว่า ทิศนคติต่อวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .37$) นั่นคือ ค่ะแนทศนคติต่อวิชาชีพเพิ่มขึ้น ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาจะสูงขึ้นด้วย อธิบายได้ว่าทศนคติต่อวิชาชีพมีผลต่อการรับรู้ การเรียนรู้และการแสดงออกของบุคคล นักศึกษาพยาบาลที่มีทศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ จะกระตือรือร้นในการศึกษาเล่าเรียน รับผิดชอบในหน้าที่และสนใจที่จะพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ Irving (1966) ที่ว่า ทศนคติมีอิทธิพลต่อความคิดและการกระทำของบุคคล และในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้เรียนจะต้องมีทศนคติที่ดีต่อสิ่ง

ที่เรียน ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .17$) นั่นคือนักศึกษายาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง จะมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับสูงด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของ Box (1983) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งก็คือคะแนนรวมของเกรดเฉลี่ยสะสม มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาล เช่นเดียวกับที่ ระเบียบ ลิปนากานท์ (2531) ศึกษาพบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความพร้อมในด้านความคิดเห็น ความสนใจ และความสามารถในการปรับตัว ตรงกับคำกล่าวของ สมคิด อิศระวัฒน์ (2531) ที่ว่าผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี จะมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ดียิ่งขึ้น

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นปีกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาล พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ต่อกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 แสดงว่านักศึกษายาบาลที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีแตกต่างกัน จะมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองไม่ต่างกัน อาจเนื่องมาจากนักศึกษายาบาลที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีต่างกันจะมีอายุอยู่ในช่วงเดียวกันคือ 17-22 ปี ซึ่งเป็นวันผู้ใหญ่ตอนต้น และศึกษาอยู่ในระดับการศึกษาเดียวกันคือระดับอุดมศึกษา จึงทำให้มีคุณลักษณะที่จะเป็นผู้ที่มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ ความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น อยากทดลองสิ่งใหม่ ๆ (ทองเรียน อมรัชกุล, 2525) และมีความรับผิดชอบ มีความเป็นอิสระ ต้องการเป็นตัวของตัวเอง (ไพฑูริย์ สินลารัตน์, 2524) มีมีโนภาพแห่งตนที่จะมองว่าตนสามารถช่วยตนเอง นำตนเองได้ รู้จักเหตุผล ตัดสินใจด้วยตนเอง (Knowles 1980, quote in Nielson, 1992) เป็นต้น ประกอบกับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์มุ่งพัฒนาให้นักศึกษายาบาลทุกชั้นปีมีส่วนร่วมในระบบการเรียนการสอน มีความรับผิดชอบด้วยตนเอง ตลอดจนสนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษายาบาลมีพัฒนาการในทุกด้านอย่างเต็มที่ (กอบกาญจน์ ศรีประสิทธิ์, 2529) ดังนั้นจึงทำให้ระดับชั้นปีกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาล ไม่มีความสัมพันธ์กัน

2.2 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาล

การศึกษาสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร อาจารย์ เพื่อน และสิ่งแวดลอมทางกายภาพ พบว่า สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง และเมื่อแยกพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพแวดล้อมในวิทยาลัย

ด้านเพื่อนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก รองลงมาคือสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านอาจารย์ ส่วนสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านหลักสูตรและด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง โดยสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และจากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยทั้ง 4 ด้าน กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง พบว่า สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเพื่อน อาจารย์ หลักสูตร และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาวบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .40, .26, .24$ และ $.24$ ตามลำดับ) นั่นคือคะแนนสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยทั้ง 4 ด้านที่เพิ่มขึ้น (สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยมีความเหมาะสมมาก) ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาวบาลก็จะอยู่ในระดับสูงขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ Astin (1968) ว่าสภาพแวดล้อมในสถาบันอุดมศึกษาเป็นตัวเร้าที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษา และมีส่วนทำให้นักศึกษาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์ของตน กล่าวคือถ้าสภาพแวดล้อมเหมาะสม มีบรรยากาศทางวิชาการดี ย่อมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนชวนหาความรู้อยู่เสมอ ดังนั้นถ้าต้องการจะพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพที่พึงปรารถนา ก็จำเป็นต้องสร้างสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยที่กระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองจนสุดขีดความสามารถ (วิจิตร สินสิริ, 2533) สอดคล้องกับ พรชูลี อาชวอำรุง (2525) กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีจะช่วยให้นักศึกษาเป็นผู้ที่ถึงพร้อมด้วยความรู้ ความสามารถและความเจริญทั้งร่างกายและจิตใจ ดังนั้นจึงนับว่าสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยมีอิทธิพลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาเป็นอย่างมาก

เมื่อพิจารณาสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($r = .40$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษายาวบาลมีเวลาอยู่กับเพื่อนมากทั้งในชั้นเรียน และนอกชั้นเรียน จะเห็นได้ว่ากลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการใช้ชีวิตในวิทยาลัยยาวบาลของนักศึกษายาวบาล จึงนับได้ว่ากลุ่มเพื่อนมีประโยชน์ต่อนักศึกษายาวบาลอย่างมาก เพราะกลุ่มเพื่อนจะเป็นประโยชน์ที่เอื้ออำนวยต่อวิชาการ โดยการร่วมมือกันแสวงหาความรู้ สอดคล้องกับคำกล่าวของ Mackay (1980 อ้างถึงใน จรัสศรี เอี่ยมละออ, 2534) ที่ว่า นักศึกษาจะรับฟังคำแนะนำและรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ จากกลุ่มเพื่อนมากกว่า เพราะนักศึกษารู้สึกว่ากลุ่มเพื่อนเป็นพวกเดียวกัน พูดภาษาเดียวกันและ

มีส่วนในปัญหาาร่วมกัน นอกจากนั้นกลุ่มเพื่อนยังช่วยให้นักศึกษามีการพัฒนาในเรื่องของการรู้จักตนเอง ช่วยในวิธีการแก้ปัญหา และส่งเสริมทักษะในการตัดสินใจ ดังที่ พรพริมา ธรรมรัชย์ (2528) ศึกษาพบว่า เมื่อนักศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนหรือเรื่องส่วนตัว นักศึกษามักจะปรึกษากับเพื่อนมากกว่าผู้อื่น จากการที่นักศึกษาพยาบาลมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนจะทำให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองดีขึ้น เพราะนักศึกษาพยาบาลเป็นกลุ่มที่อยู่ในวัยเดียวกัน ซึ่งเป็นวัยที่สนใจการเรียนรู้ มีความสุข ความพอใจ ความตื่นตัวจากการที่ได้รู้ได้เข้าใจ ได้ค้นพบสิ่งใหม่ ๆ ได้ขบคิดปัญหา (สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน, 2526) ดังนั้นเมื่อนักศึกษาและเพื่อนได้มาปฏิสัมพันธ์ต่อกันคือได้มาร่วมเรียน แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และความคิดเห็น รวมทั้งร่วมกันแสวงหาความรู้ ก็จะทำให้ นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองดียิ่งขึ้น

สำหรับสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านอาจารย์ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($r = .26$) ทั้งนี้เพราะในการจัดการเรียนการสอนอาจารย์เป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างมาก เพราะเป็นตัวแบบการเรียนรู้ที่มีอิทธิพลต่อผู้เรียนโดยตรงหน้าที่อย่างหนึ่งของอาจารย์ก็คือช่วยให้นักศึกษาค้นพบความหมายของการสังเกตด้วยตนเอง ประสบการณ์ ตรวจสอบคุณค่า ทศนคติการตัดสินใจของตนเอง (พวงเพ็ญ ชุณหปราณ, 2532) กล่าวคือ ในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่ความมีศักยภาพและเรียนรู้ตลอดชีวิตนั้น อาจารย์มีหน้าที่ส่งเสริมและช่วยเสริมสร้างความพร้อมให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนด้วยตัวผู้เรียนเอง และตามที่คุณเรียนต้องการ (สมคิด อิศระวัฒน์, 2532) โดยอาจารย์จะต้องเข้าใจการเรียนรู้ของผู้ใหญ่และธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ เพราะจะทำให้เลือกใช้วิธีสอนและเทคโนโลยีที่เหมาะสม จากการศึกษาของ Guild (1980) พบว่า วิธีสอนของครูมีผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ของนักศึกษาและการที่จะทำให้นักศึกษามีลักษณะของนักคิด นักสงสัย นักค้นคว้า เพื่อจะเป็นผู้ที่เรียนรู้ด้วยตนเองนั้น อาจารย์ก็ต้องมีคุณลักษณะดังกล่าวอยู่ในตนเอง (สุรกุล เจนอบรม, 2532) นอกจากนี้อาจารย์จะต้องเป็นผู้เสริมสร้างให้นักศึกษามีความสามารถในการคิด กระตุ้นให้เกิดจินตนาการ ความอยากรู้อยากเห็นเพิ่มขึ้น จากที่กำหนดในหลักสูตร โดยจัดประสบการณ์ตรงจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (มันเกียรติ โภศลนวิติวงศ์, 2527)

จากผลการวิจัยพบว่าสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านหลักสูตรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล ($r = .24$) ทั้งนี้เนื่องจาก

หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา การจัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยการปฏิบัติตามแนวทางของหลักสูตรที่วางไว้เป็นสำคัญ ในปัจจุบันพบว่าหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพียบพร้อมด้วยสติปัญญา มีความรู้จักตนเอง ใฝ่รู้อยู่เสมอ คิดริเริ่ม สร้างสรรค์ รอบคอบ ไตร่ตรองเหตุผล (สาธารณสุข, กระทรวง. สำนักงานปลัดกระทรวง สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข, 2537) เมื่อลักษณะของหลักสูตรเป็นเช่นนี้ก็ย่อมจะส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการสอน ดังที่สถาบันการศึกษายาบาลได้เริ่มนำวิธีการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ได้แก่ การเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก เป็นต้น เนื่องจากมีการเล็งเห็นว่าการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (สมพันธ์ วิทยธีระนันท์, 2538) ดังนั้นเราจะเห็นได้ว่าหลักสูตรเป็นปัจจัยหลักอย่างหนึ่งของการจัดการศึกษา โดยเป็นตัวกำหนดกระบวนการและเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพและความสามารถของบัณฑิต

และจากผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาล ($r = .24$) ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันเป็นยุคข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี ทำให้มีเทคโนโลยีทางการศึกษาเพิ่มขึ้นมากมาย ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้อย่างสนุกสนาน มีความเข้าใจ สนใจที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้อย่างอิสระ ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกคิดและแก้ปัญหา (พรณี เหมือนวงศ์, 2522) ประกอบกับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในปัจจุบันมุ่งเน้นให้นักศึกษารู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อมุ่งที่จะเสริมสร้างบุคลิกภาพของนักศึกษาให้เป็นตัวของตัวเอง สามารถวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง มีทัศนคติกว้างขวาง และเกิดความคิดริเริ่มต่าง ๆ ขึ้น ห้องสมุดจึงนับเป็นทรัพยากรที่สำคัญ การได้อยู่ในห้องสมุดที่มีบรรยากาศดี มีระบบบริการที่ดี มีหนังสือค้นคว้าเพียงพอ ย่อมส่งผลให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเป็นไปด้วยดี (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2535) และลักษณะของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เช่น ห้องเรียน การถ่ายเทอากาศ เสียงรบกวน แสงสว่าง โสตทัศนอุปกรณ์ ล้วนส่งผลต่อการเรียนรู้ทั้งสิ้น (สุชาติ รัชชกุล, 2537) นอกจากนี้ห้องพัก สิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการนักศึกษา ก็ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยเช่นกัน กล่าวคือ สภาพห้องเรียนที่มีแสงสว่างเพียงพอ มีที่นั่งสบาย อากาศถ่ายเทสะดวก ไม่มีเสียงรบกวน มีอุปกรณ์โสตทัศนอุปกรณ์ที่เพียงพอและทันสมัย รวมทั้งจัดห้องพัก ให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก

สะดวกอย่างครบถ้วน มีการจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมในด้านวิชาการ เพื่อพัฒนาสติปัญญาของนักศึกษาในหอพัก เช่น การจัดห้องสมุดในหอพัก จัดรายการวิทยุทางการศึกษาสนทนาวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา เป็นต้น และมีการให้บริการนักศึกษาในด้านต่าง ๆ อย่างเพียงพอ ก็จะช่วยเสริมสร้างพลังและประสบการณ์ให้กับนักศึกษา ก่อให้เกิดความรู้ลึกที่ต่อการเรียนรู้ มีความกระตือรือร้นในการเรียน สนใจใฝ่หาความรู้ และเรียนรู้อยู่เสมอ ดังคำกล่าวของ Knowles (1975) กล่าวว่า การที่จะสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้น สิ่งแวดล้อมทางกายภาพต่าง ๆ ของสถานที่เรียนจะต้องเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ นั่นคือสิ่งแวดล้อมทางกายภาพจะต้องมีความพร้อม เพียงพอ ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ โดยจะเป็นการช่วยส่งเสริมให้นักศึกษา มีการค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างอิสระ ซึ่งเป็นการช่วยสนับสนุนให้นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสำคัญในวิทยาลัยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร อาจารย์ เพื่อน และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ดังนั้นอาจารย์พยาบาลและผู้บริหารศึกษาจึงควรส่งเสริมสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยทั้ง 4 ด้าน ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างกันของสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยแต่ละด้าน พบว่า สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านหลักสูตรกับด้านอาจารย์ มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อกันในระดับสูง ($r = .74$) อธิบายได้ว่า ถึงแม้ว่าสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านหลักสูตรกับด้านอาจารย์จะแยกจากกันได้ชัดเจน แต่กลับมีความสัมพันธ์กันสูง เพราะในความเป็นจริงหลักสูตรจะเป็นตัวกำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และผู้ที่นำหลักสูตรไปใช้มากที่สุดก็คืออาจารย์นั่นเอง ซึ่งศิริชัย กาญจนวาสี, ทวีวัฒน์ บิตยานนท์ และดิเรก ศรีสุโข (2537) กล่าวว่า การที่ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันสูง (Multicollinearity) จะทำให้ประสิทธิภาพการทำนายลดลง และสุชาติ ประสิทธิ์รัฐจินธุ์ และลัดดาวัลย์ รอดมณี (2528) เสนอวิธีการแก้ไขคือ ให้ผู้วิจัยควรเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น

ตอนที่ 3 ตัวพยากรณ์ที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายพยาบาล

จากผลการวิจัย พบว่า ตัวพยากรณ์ที่สามารถเข้าสมการมี 3 ตัว คือ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน ทศนคติต่อวิชาชีพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 25.51 จากข้อค้นพบที่ว่าสภาพแวดล้อมใน

วิทยาลัยด้านเพื่อนสามารถอธิบายความแปรปรวนของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของ นักศึกษาพยาบาลได้เป็นอันดับแรก ซึ่งอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 15.56 ($R^2 = .1556$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์ทางบวกเมื่อพิจารณาน้ำหนักและทิศทาง (Beta = .3088) แสดงว่าถ้าสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อนมีความเหมาะสมมาก นักศึกษาพยาบาลมีแนวโน้มที่จะมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับสูงร้อยละ 15.56 เนื่องจากเพื่อนมีอิทธิพลอย่างมากต่อนักศึกษา โดยเฉพาะ ในด้านการเรียนรู้ทางวิชาการ (นัยนา อ่างสันติกุล, 2522) เพราะถ้านักศึกษาได้อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่มีลักษณะชยัน กระตือรือร้น ในการเรียน เขาก็จะมีพฤติกรรมเลียนแบบไปตามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนนั้น ๆ ดังคำกล่าวของ จินตนา ยูนิพันธุ์ (2527) ที่ว่ากลุ่มเพื่อนที่มีบรรยากาศเป็นกันเอง เข้าอกเข้าใจกัน ช่วยเหลือกัน ผู้เรียนก็มีแนวโน้มจะประสบความสำเร็จในการศึกษาหาความรู้

เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ทัศนคติต่อวิชาชีพ เข้าไปในขั้นที่สอง สามารถเพิ่มอำนาจ ในการอธิบายความแปรปรวนของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 ได้เป็นร้อยละ 22.27 ($R^2 = .2227$) เมื่อพิจารณาน้ำหนักและทิศทาง (Beta = .2750) พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวก แสดงว่าถ้านักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีแนวโน้มที่จะมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้สูงขึ้นร้อยละ 6.61 ($R^2 \text{ change} = .0661$) ทั้งนี้เพราะนักศึกษาพยาบาลที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพจะมีความกระตือรือร้นมีความอดทน สนใจที่จะใฝ่หาความรู้ มีความรักในการเรียน และรักความก้าวหน้า สอดคล้องกับที่ Bloom (1976) กล่าวว่าถ้าผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ผู้เรียนก็จะเรียนด้วยความสนใจ และ กระตือรือร้นที่จะชวนช่วยหาความรู้

และเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เข้าไปในขั้นที่สาม สามารถเพิ่ม อำนาจในการอธิบายความแปรปรวนของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้อย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ .01 ได้เป็นร้อยละ 25.51 ($R^2 = .2551$) เมื่อพิจารณาน้ำหนักและ ทิศทาง (Beta = .1800) พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวก แสดงว่าถ้านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ ทางการอยู่ในระดับสูง มีแนวโน้มที่จะมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.24 ($R^2 \text{ change} = .0324$) สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Box (1983) ที่พบว่า ผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งก็คือคะแนนรวมของ เกรตเฉลี่ยสะสม มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล

สำหรับตัวพยากรณ์ที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของความพร้อมในการเรียนรู้

ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลด้านการเปิดโอกาสการเรียนรู้ ด้านอัตมโนทัศน์ในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านการเรียนแบบริเริ่มและอิสระ ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน ด้านมีความรักในการเรียน ด้านมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมองอนาคตในแง่ดี และด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา ได้เป็นอันดับแรกในด้านดังกล่าว ได้แก่ ทศนคติต่อวิชาชีพ, ทศนคติต่อวิชาชีพ, สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน, ทศนคติต่อวิชาชีพ, ทศนคติต่อวิชาชีพ, ทศนคติต่อวิชาชีพ, ทศนคติต่อวิชาชีพ และสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน ($R^2 = .1302, .0658, .1063, .1072, .1213, .0508, .0602$ และ $.0599$ ตามลำดับ) แสดงให้เห็นว่าเมื่อจำแนกความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นรายด้าน จะพบว่าตัวแปรทศนคติต่อวิชาชีพมีความสำคัญ และเป็นตัวพยากรณ์อันดับแรกในเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการเรียนแบบริเริ่มและอิสระ และด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา ทั้งนี้อธิบายได้ว่า นักศึกษายาบาลมีทศนคติต่อวิชาชีพเป็นเครื่องจูงใจโน้มน้าวในการตอบสนองสิ่งต่าง ๆ ที่เข้ามาในชีวิตของตน นักศึกษายาบาลที่มีทศนคติต่อวิชาชีพจะรู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง ทำให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประกอบกับมีสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อนที่เหมาะสมก็ย่อมส่งผลให้นักศึกษายาบาลมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับสูง

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ตัวพยากรณ์สามารถร่วมกันพยากรณ์ได้เพียงร้อยละ 25.51 และยังมีส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 74.49 ซึ่งหมายความว่านอกจากตัวแปร 3 ตัว คือ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านเพื่อน ทศนคติต่อวิชาชีพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้ว น่าจะมีตัวแปรอื่นร่วมกันทำนายความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุขได้อีก ดังนั้นจึงควรศึกษาตัวแปรที่อาจจะพยากรณ์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายาบาลได้มากขึ้น เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สภาพแวดล้อมทางบ้าน และการศึกษาก่อนการศึกษาระดับวิทยาลัยพยาบาล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารและคณาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล ควรตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างเสริมทศนคติต่อวิชาชีพของนักศึกษายาบาล โดยอาจสอดแทรกในบทเรียน หรืออาจารย์

พยาบาลกระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลในวิชาชีพ เช่น ช่วยเหลือผู้ป่วยด้วยความจริงใจ และถูกต้องตามหลักการพยาบาล รวมทั้งให้ความร่วมมือกับองค์กรวิชาชีพ เพื่อสร้างความประทับใจต่อวิชาชีพการพยาบาล และแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันดีต่อการประกอบวิชาชีพพยาบาล อันจะนำไปสู่ทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาล ทั้งนี้ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและมีการวัดและประเมินผลเป็นระยะ เพื่อต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อวิชาชีพของนักศึกษานพยาบาล

2. ผู้บริหารและคณาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล ควรมีการส่งเสริมสัมพันธภาพที่ดีต่อกันระหว่างเพื่อน เช่น การจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกัน เพื่อส่งเสริมสัมพันธภาพที่ดีและความสามัคคีระหว่างกัน หรืออาจมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่สัญญา เพื่อให้นักศึกษา ได้มีเพื่อนสนิทสำหรับปรึกษาทางวิชาการหรือด้านอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ ในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษารูปแบบการพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษานพยาบาล โดยมุ่งที่การพัฒนาทัศนคติต่อวิชาชีพ และการสร้างสัมพันธภาพในกลุ่มเพื่อน

2. ควรทำการศึกษาถึงปัญหา และอุปสรรคในการพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษานพยาบาล เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาแก้ไขและพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษานพยาบาล ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ควรทำการศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษานพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในหลักสูตรอื่น ๆ ได้แก่ หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ระดับต้น หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ระดับต้น (เฉพาะกาล) และหลักสูตรต่อเนื่อง

4. ควรทำการศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ของตนเองของนักศึกษานพยาบาล ในทุกสังกัด เพื่อให้ได้ภาพรวมของปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษานพยาบาล อันจะนำไปสู่การพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษานพยาบาลในประเทศไทย

5. ตัวแปรที่ควรศึกษาเพิ่มเติม เพื่อการทำนายความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษานพยาบาล ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สภาพแวดล้อมทางบ้าน การศึกษาก่อนการศึกษาวิชาชีพพยาบาล เป็นต้น